

FOSFORLOFTERNE ER SÆNKET

Det har især **konsekvenser for grise- og fjerkræproducenter**, men der er også mulige løsninger.

1. AUGUST 2022 er lofterne for tildelt fosfor sænket fra 35 kg P/ha til 33 kg P/ha. Denne reduktion er første trin i stramningerne, da der er varslet yderligere sænkning i 2025. Her vil loftet blive sænket til 29 kg P/ha, hvilket svarer til en samlet reduktion på 17 pct. Dette giver udfordringer for både fjerkræ- og griseproducenter, idet det kan medføre, at de må tildele mindre mængder husdyrgødning på deres arealer.

Betydning for arealkravet

Konsekvensen af at ramme fosforloftet på en økologisk bedrift er, at arealkravet øges. Hos en producent med 10.000 høner betyder det nye fosforloft, at gødningen nu kræver 65 ha i stedet for 61 til udbringning. Når det strammere loft kommer i 2025, øges arealet til 73 ha. For en økologisk slagtegriseproducent betyder det, at 1.000 slagtegrise nu kræver 25 ha til udbringning af gødningen mod 23 ha før. Fra 2025 vil arealkravet øges til 28 ha. For den økologiske soholder er der den særlige udfordring, at kun en meget lille del af gødningen kan flyttes. Det betyder, at kravet til foldareal øges. For 100 årssøer kræves 20 ha i stedet for tidligere 19 ha, mens arealkravet i 2025 bliver 23 ha for samme antal årssøer.

Fosfor i foderet har betydning for arealkrav

Det er muligt at påvirke arealkravet i forhold til det, der er beregnet ud fra normalt. Det kan gøres ved at dokumentere et lavere fosforniveau i enten gødning eller på marken.

En producent, som fodrer med lavere niveauer af fosfor end normtallene, kan få lavet en type 2 korrektion. Dette er oftest i samarbejde med en planteavlskonsulent, som ud fra besætningens aktuelle fodersammensætning beregner bedriftens udledning af kvælstof og fosfor i gødningen. Type 2 korrektionen giver dokumentation for, at gødningen indeholder en mindre mængde fosfor, når fosformængden i foderet sænkes. Derved kan man udbringe mere gødning pr. ha end, hvis man anvender de generelle normaltal.

Naturlig fytase hjælper

For at reducere fosforindholdet i gødningen, kan du som producent fokusere på at øge mængden af fytase i foderet. Det er ikke tilladt at tilføje industrielt fytase til foderet, men valg af de rette foderstoffer kan øge indholdet af naturlig fytase i foderet. Innovationscenter for Økologisk Landbrug har i 2021 i projektet Optimal udnyttelse af naturlig fytaseaktivitet i foderkorn undersøgt indholdet af fytase i foderkorn. Her fandtes der en meget høj mængde naturlig fytase i rug, men også triticale, hvede og byg havde betydelige mængder. Havre viste sig her at have meget lave niveauer af fytase. Dyrene har brug for fosfor til at vedligeholde deres krop. Ved at tilføre mere naturlig fytase gennem foderet, øges dyrenes optagelse af fosfor. Derved kan indholdet af tilsat fosfor i foderet reduceres.

●
Ved at tilføre mere naturlig fytase gennem foderet, øges dyrenes optagelse af fosfor

Fotograf: Karen Munk Nielsen

Hos en producent med 10.000 høner betyder det nye fosforloft, at gødningen nu kræver 65 ha i stedet for 61 til udbringning.

Jordprøver kan dokumentere lavt fosfortal

Fosforlofterne kan hæves på ejendommen, hvis jordprøver viser gennemsnitligt fosfortal under 4,0. Regnestykket skal være baseret på det nyeste sæt jordprøver, der ikke må være mere end fem år gamle.

Afsæt gødningen til andre

En anden mulighed er at afsætte gødning til anden side og have dokumentation for det. Nogle bringer gødningen til et biogasanlæg, hvor den efterfølgende afgasses. Fosfor ligger hovedsageligt i fiberfraktionen af gyllen, som kan adskilles ved separering i anlægget. Den flydende fraktion vil derfor være rigere på kvælstof og kan tildeles i større mængder til marken. Fiberfraktionen kan afsættes til marker, der mangler fosfor. Dette kunne f.eks. være marker på Sjælland, hvor der er færre husdyr. ●

**AF SOFIE KNORR JENSEN OG
HEIDI MAI-LIS ANDERSEN,
INNOVATIONSCENTER
FOR ØKOLOGISK LANDBRUG**

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug